2018 год – Год поддержки активного предпринимательства, инновационных идей и технологий

ГАРМОНИЧНО РАЗВИТОЕ ПОКОЛЕНИЕ – УСЛОВИЕ СТАБИЛЬНОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

Сборник научно-методических статей

13

Мирзаева С.Р. Шахснинг экологик маданиятини
тарбиялашнинг мазмун-моҳияти......215
Muranova N. Chet tili ta'limini
kichik yoshdagi bolalarga turli xil qiziqarli o'yinlar yordamida o'rgatish......219
Мусаева У.Х. Ёшларни китоб ўқишга
қизиқтириш орқали маънавиятни шакллантириш......222
Musayeva F.M. Generalization of modern trends
and technologies of teaching foreign languages in the learning process......224
Musakhodjaeva Sh., Mo'minova N. Using task based method
in speaking lessons......228
Muhitdinova M., Ametova O. Direct and indirect speech ACT......230
Mukhtarova V., Sharipova S.B. The importance of critical thinking......232
Nasarowa Sch.I. Steuerterminologie......234
Nazarov O., Yokubov I.Q. Listening is a significant language skill
to develop in second language learning......237
Narjefaliyev A., Inagamova G. Effective technology in English language......239
Насирова Б.Т. Игры на уроках русского языка......241
Насирова Б.Т. Современные методы обучения русскому языку......244
Nasretdinova M.N. Specific problems of fiction translation......246
Nasriddinov X., Egamnazarova A.F. The significance
of listening comprehension in English language teaching......249
Nishanbekova S. Different approaches
of scientists to the process of teaching speaking......252
Nishanbekova S. Speaking as a speech activity and a skill......254
Nishanbekova S. The importance
of listening comprehension in teaching Fl......256
Носирова М.О. Проблема переводимости
и непереводимости фразеологических единиц......259
Носирова М.О. Фразеология как лингвистическая дисциплина......262
Nurumbekova Ya. Yoshlarni ijtimoiy
faolligini oshirishning pedagogik jihatlari......264
Nurumbekova Ya. Tarbiyachi-o'qituvchi faoliyatda
kasbiy refleksiya tahlili xususiyatlari......267
Нуритдинова Р. Анализ гласных и согласных звуков японского языка......270
Нуритдинова Р. Сопоставительный анализ тюркских языков......272
Нуритдинова Р. Сравнение китайского и японского языков......275
Нуритдинова Р.Н. Сравнение узбекского и русского языков......277
Обидова Л.О. Как развивать разговорную английскую речь
при помощи аудирования......280
Обидова Л.О. Референтивный подход
при изучении английского языка......281
Обидова Л.О. Task-based language learning and teaching......284
Omonov D., Azimova U. Conversation and communicative
language teaching......286
Omonov D., Azimova U. Corpus linguistics

...yoshlarning ijtimoiy faolligi ularni beg'amlik, befarqlik va ish yoqmaslik kabi ...dan xolis bo'lishga olib keladi. Hayotni sevish, unga befarq qaramaslik his-...larini shakllantiradi. Insoniylik qadr-qiymatini oshiradi. Ijtimoiy faol va etuk ...larni tayyorlashda oliy ta'lim pedagogikasi tomonidan istiqbolli reja-dastur ishlab ...ishi maqsadga muvofiq hisoblanadi. 4) Bugungi kunda ogohlikning innovatsion-...gogik kontseptsiyasini ishlab chiqish, bunda, avvalo, Vatan va millat taqdirini, yurt ...larini oldingi o'ringa qo'yish hamda bu yo'lda yoshlarni ijtimoiy faollik sari ...naltirishning pedagogik asoslarini yaratish yotadi.

Adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2012.
2. Avloniy Abdulla. Turkiy guliston yoxud axloq. – T.: O'qituvchi, 1992.
3. Abdukarimov H. Kasbiy pedagogik faoliyat. – T.: Fan va texnologiyalar, 2008.

TARBIYACHI-O'QITUVCHI FAOLIYATDA KASBIY REFLEKSIYA TAHLILI XUSUSIYATLARI

Ya.Nurumbekova, GulDU katta o'qituvchisi

Psixologiyada refleksiya "sub'ekt tomonidan o'zining ichki psixik jarayoni va ...larini bilish, nazorat qilish" mazmunida talqin qilinadi. O'qituvchining pedagogik ...faoliyatida, refleksiyaning shaxsga nisbatan ahamiyatini o'rganishda bu tushunchaning ...timoiy psixologik nuqtai nazardan ta'rifi mukammal ekanligi e'tirof etiladi, unda ...refleksiya insonning borliqda boshqa insonlar tomonidan qanday qabul qilinishi va ...tushunilishi sifatida qaraladi: refleksiya – "shunchaki sub'ektning o'z-o'zini bilishi yoki ...tushunishi emas, balki boshqalar tomonidan "refleksiyalanuvchini qanday bilishi" va ...uning shaxsiy xususiyatlarini, emotsional reaktsiyalarini va kognitiv tasavvurlarini ham ...tushunishini o'z ichiga oladi. Hozirgi zamonaviy pedagogik ilmiy tadqiqot ishlarida ...ko'plab olimlar refleksiyaning I.N.Semyonov tomonidan taklif qilingan tasnifiga ...tayanadilar. U refleksiyaning quyidagi turlarini taklif etib sharhlaydi: muammolarni ...fikrlash asosida ijobiy hal qilishni belgilaydigan intellektual refleksiya.

[illegible] ijtimoiy faolligi uchun beg'amlik, befarqlik va ish yoqmaslik kabi [illegible] kelib kelindi. Hayotni sevish, unga befarq qaramaslik his-[illegible] insoniylik qadr-qiymatini oshiradi. Ijtimoiy faol va etuk [illegible] oliy ta'lim pedagogikasi tomonidan istiqbolli reja-dastur ishlab [illegible] muvofiq hisoblanadi. 4) Bugungi kunda ogohlikning innovatsion-[illegible] ishlab chiqish, bunda, avvalo, Vatan va millat taqdirini, yurt [illegible] o'tinga qo'yish hamda bu yo'lda yoshlarni ijtimoiy faollik sari [illegible] pedagogik asoslarini yaratish yotadi.

Adabiyotlar

[illegible] Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2012.
[illegible] Turkiy guliston yoxud axloq. – T.: O'qituvchi, 1992.
[illegible] B. Kasbiy pedagogik faoliyat. – T.: Fan va texnologiyalar, 2008.

TARBIYACHI-O'QITUVCHI FAOLIYATDA KASBIY REFLEKSIYA TAHLILI XUSUSIYATLARI

Ya.Narumbekova, GulDU katta o'qituvchisi

[illegible] refleksiya "sub'ekt tomonidan o'zining ichki psixik jarayoni va [illegible] bilish, nazorat qilish" mazmunida talqin qilinadi. O'qituvchining pedagogik [illegible] refleksiyaning shaxsga nisbatan ahamiyatini o'rganishda bu tushunchaning [illegible] psixologik nuqtai nazardan ta'rifi mukammal ekanligi e'tirof etiladi, unda [illegible] insonning borliqda boshqa insonlar tomonidan qanday qabul qilinishi va [illegible] sifatida qaraladi: refleksiya – "shunchaki sub'ektning o'z-o'zini bilishi yoki [illegible] emas, balki boshqalar tomonidan "refleksiyalanuvchini qanday bilishi" va [illegible] xususiyatlarini, emotsional reaktsiyalarini va kognitiv tasavvurlarini ham [illegible] o'z ichiga oladi. Hozirgi zamonaviy pedagogik ilmiy tadqiqot ishlarida [illegible] olimlar refleksiyaning I.N.Semyonov tomonidan taklif qilingan tasnifiga [illegible]. U refleksiyaning quyidagi turlarini taklif etib sharhlaydi: muammolarni [illegible] asosida ijobiy hal qilishni belgilaydigan intellektual refleksiya.

Мирзаева С.Р. Шахснинг экологик маданиятини тарбиялашнинг мазмун-моҳияти 215
Muranova N. Chet tili ta'limini kichik yoshdagi bolalarga turli xil qiziqarli o'yinlar yordamida o'rgatish 219
Мусаева У.Х. Ёшларни китоб ўқишга қизиқтириш орқали маънавиятни шакллантириш 222
Musayeva F.M. Generalization of modern trends and technologies of teaching foreign languages in the learning process 224
Musakhodjaeva Sh., Mo'minova N. Using task based method in speaking lessons 228
Muhitdinova M., Ametova O. Direct and indirect speech ACT 230
Mukhtarova V., Sharipova S.B. The importance of critical thinking 232
Nasarowa Sch.I. Steuerterminologie 234
Nazarov O., Yokubov I.Q. Listening is a significant language skill to develop in second language learning 237
Narjefaliyev A., Inagamova G. Effective technology in English language 239
Насирова Б.Т. Игры на уроках русского языка 241
Насирова Б.Т. Современные методы обучения русскому языку 244
Nasretdinova M.N. Specific problems of fiction translation 246
Nasriddinov X., Egamnazarova A.F. The significance of listening comprehension in English language teaching 249
Nishanbekova S. Different approaches of scientists to the process of teaching speaking 252
Nishanbekova S. Speaking as a speech activity and a skill 254
Nishanbekova S. The importance of listening comprehension in teaching Fl 256
Носирова М.О. Проблема переводимости и непереводимости фразеологических единиц 259
Носирова М.О. Фразеология как лингвистическая дисциплина 262
Nurumbekova Ya. Yoshlarni ijtimoiy faolligini oshirishning pedagogik jihatlari 264
Nurumbekova Ya. Tarbiyachi-o'qituvchi faoliyatda kasbiy refleksiya tahlili xususiyatlari 267
Нуритдинова Р. Анализ гласных и согласных звуков японского языка 270
Нуритдинова Р. Сопоставительный анализ тюркских языков 272
Нуритдинова Р. Сравнение китайского и японского языков 275
Нуритдинова Р.Н. Сравнение узбекского и русского языков 277
Обидова Л.О. Как развивать разговорную английскую речь при помощи аудирования 280
Обидова Л.О. Референтивный подход при изучении английского языка 281
Обидова Л.О. Task-based language learning and teaching 284
Omonov D., Azimova U. Conversation and communicative language teaching 286
Omonov D., Azimova U. Corpus linguistics

Мирзаева С.Р. Шахснинг экологик маданиятини
тарбиялашнинг мазмун-моҳияти..215
Muranova N. Chet tili ta'limini
kichik yoshdagi bolalarga turli xil qiziqarli o'yinlar yordamida o'rgatish..........219
Мусаева У.Х. Ёшларни китоб ўқишга
қизиқтириш орқали маънавиятни шакллантириш...222
Musayeva F.M. Generalization of modern trends
and technologies of teaching foreign languages in the learning process..........224
Musakhodjaeva Sh., Mo'minova N. Using task based method
in speaking lessons..228
Muhitdinova M., Ametova O. Direct and indirect speech ACT.....................230
Mukhtarova V., Sharipova S.B. The importance of critical thinking..............232
Nasarowa Sch.I. Steuerterminologie..234
Nazarov O., Yokubov I.Q. Listening is a significant language skill
to develop in second language learning...237
Narjefaliyev A., Inagamova G. Effective technology in English language.......239
Насирова Б.Т. Игры на уроках русского языка...241
Насирова Б.Т. Современные методы обучения русскому языку....................244
Nasretdinova M.N. Specific problems of fiction translation.........................246
Nasriddinov X., Egamnazarova A.F. The significance
of listening comprehension in English language teaching..............................249
Nishanbekova S. Different approaches
of scientists to the process of teaching speaking..252
Nishanbekova S. Speaking as a speech activity and a skill..........................254
Nishanbekova S. The importance
of listening comprehension in teaching Fl...256
Носирова М.О. Проблема переводимости
и непереводимости фразеологических единиц...259
Носирова М.О. Фразеология как лингвистическая дисциплина.......................262
Nurumbekova Ya. Yoshlarni ijtimoiy
faolligini oshirishning pedagogik jihatlari..264
Nurumbekova Ya. Tarbiyachi-o'qituvchi faoliyatda
kasbiy refleksiya tahlili xususiyatlari...267
Нуритдинова Р. Анализ гласных и согласных звуков японского языка........270
Нуритдинова Р. Сопоставительный анализ тюркских языков.....................272
Нуритдинова Р. Сравнение китайского и японского языков.......................275
Нуритдинова Р.Н. Сравнение узбекского и русского языков......................277
Обидова Л.О. Как развивать разговорную английскую речь
при помощи аудирования..280
Обидова Л.О. Референтивный подход
при изучении английского языка...281
Обидова Л.О. Task-based language learning and teaching..........................284
Omonov D., Azimova U. Conversation and communicative
language teaching...286
Omonov D., Azimova U. Corpus linguistics

МИНИСТЕРСТВО ВЫСШЕГО И СРЕДНЕГО СПЕЦИАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН
УЗБЕКСКИЙ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ ИНСТИТУТ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАУК ИМЕНИ Т.Н.КАРЫ-НИЯЗИ

2018 год – Год поддержки активного предпринимательства, инновационных идей и технологий

ГАРМОНИЧНО РАЗВИТОЕ ПОКОЛЕНИЕ – УСЛОВИЕ СТАБИЛЬНОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

Сборник научно-методических статей

13

Под общей редакцией доктора педагогических наук, профессора, академика Академии наук Республики Узбекистан Р.Х.Джураева

asosida ba… …
sheriklarining o'zaro bi… …v refleksiya.
Jamoa a'zolarining birgalikdagi o'zaro muntazam mehnat faoliyatlarini muvofiqlashtirish bilan bog'liq bo'lgan kooperativ refleksiya. O'qituvchining kasbiy pedagogik faoliyatida refleksiya jarayonini o'rganib, ko'plab olimlar uning kommunikativ hamda kooperativ turlarini ustun qo'yadilar, aynan ushbu usullar o'qituvchining pedagogik faoliyatida va o'quvchilar bilan muloqotida ko'proq namoyon bo'lishi tajriba-sinov ishlarimizda alohida ko'zga tashlandi. Shunga muvofiq bizningcha kasbiy reflektsiya deganda, o'qituvchining o'z-o'zini kasbiy rivojlantirishi o'z-o'zini kasbiy tahlil va taftish eta olishi, uning shijoati, kasbiy faoliyatiga oid yangiliklarni muntazam izlab topishi, ijodkorligida namoyon bo'lishi bilan ifolalanadigan faol jarayon tushuniladi. Kasbiy pedagogik faoliyatda refleksiv jarayonlarni o'rganish nafaqat pedagogik faoliyatni rejalashtirish bilan bog'liq hodisa, balki shaxsni o'z-o'zini tarbiyalash omili ham sanaladi. Ba'zi olimlarning fikricha, refleksiya – asrlar davomida o'qituvchining kasbiy faoliyatida to'planib qolgan, uning xulq-atvori, muloqot madaniyati, tafakkurida yig'ilgan eski andozalarni, kamchiliklarni bartaraf etish imkoniyatini ham beradi (G.F.Pojmelkina, E.Yu.Koloshina, E.V.Frolova).

O'qituvchining kasbiy refleksiyasiga pedagogik fikrlashnin, ya'ni pedagogik tafakkurning zarur sharti sifatida qarash mumkin, u o'qituvchiga o'z kasbiy faoliyatiga tahliliy yondashishni, o'zining pedagogik faoliyatdagi o'rnini aniqlash va rejalashtirilayotgan ishlarda ijobiy natijalarga erishish uchun pedagogik faoliyatni maqsadli o'zgartirishning optimal yo'llari va konstruktiv vositalarini topish imkoniyatini beradi. Pedagogik refleksiya tarbiyachi-o'qituvchiga o'z-o'zini kasbiy jihatdan takomillashtirish manbalarini o'z bilimi va imkoniyatlaridan izlab topishda ko'maklashadi hamda uning rivojlanishini ta'minlaydi.

Tarbiyachi-o'qituvchi o'z faoliyatini muntazam tahlil qilmasligi aslo mumkin emasligi isbotlangan, bu tarbiyachi-o'qituvchidan kasbiy faoliyati davomida atrofidagi insonlar (o'quvchi, ota-ona, hamkasblari) bilan muntazam kommunikativ munosabatni tashkil etish pozitsiyasida tura olishini talab qiladi. Tarbiyachi-o'qituvchida bu faoliyat

munos… …
o'zida aks ettir… sub'ektning o'zini ham o'zgartirish jarayonidir. …o'zgartirish jarayoni
bo'lib, ayni paytda sub'ektning o'zini ham o'zgartirish jarayonidir. Faoliyatning sifat va
samaradorligini oshirish esa, shaxsning faoliyat sub'ekti sifatida takomillashuviga olib
keladi yoki aksincha bo'lishi ham mumkin. Bu qoida har qanday tarbiyachi-o'qituvchini
o'z-o'zini tarbiyalash va o'z-o'zini rivojlantirishga juda kuchli intilishi bo'lsada,
o'zining shaxsiy rivojlanish dasturini maxsus tayyorgarliksiz belgilay olmaydi. Bu
pedagogik faoliyatdagi muvaffaqiyatga erishish, tarbiyachi-o'qituvchining o'z ustida
ishlashga tayyorgarligi, uning o'z-o'zini tahlil qila olishi, o'z-o'zini tashhislash
qobiliyatining qanchalik shakllanganligi bilan bog'liq. Umuman pedagogik faoliya…
doimiy ravishda o'z-o'zini tahlil etish, tarbiyachi-o'qituvchi refleksiya…
rivojlanishining tashabbuskori bo'la oladigan o'ziga xos katalizatorlik vazifasini h…
o'ynamog'i kerak. Demak, avvalo, tarbiyachi-o'qituvchi o'z-o'zini yaxshi bilishi,
ko'ngli va qalb tuyg'usini chuqur his etishi lozim. Ana shunda u tarbiyachi-o'quv…
biladi, uning qalbiga yo'l topa oladi. Kasbiy pedagogik faoliyat o'z samarasini ber…

Tarbiyachi-o'qituvchi tomonidan o'z kasbiy faoliyati natijalarini anglab…
uning pedagogik faoliyatni amalga oshirishini yanada takomillashgan usullarin…
va ularni o'zlashtirish zaruriyatini ta'minlaydi. Faoliyatni o'zgartirish esa, m…
faoliyat sub'ektining o'zgarishiga olib keladi. Tarbiyachi-o'qituvchining anal…
qilish qobiliyatlari rivojlanishi jarayonida uning kasbiy refleksiyasi ham rivoj…
o'z navbatida, tarbiyachi-o'qituvchining o'z-o'zini rivojlantirish jarayonini …
yo'nalishga solib, uning shaxsiy ijodiy faolligini oshiradi. Milliy tafakk…
shakllanmagan shaxsda o'z yurti, millati bilan faxrlanish, milliy tuyg'u va …
hissi nochor bo'ladi yoki umuman bo'lmaydi. Mustaqillik in'om etgan …
shart-sharoitlardan oqilona foydalangan holda milliy va umuminsoniy tafa…
rivojlanib borayotgan pedagogik fikrlar barkamol avlod tarbiyasi …
taraqqiyoti yo'lida muhim omil vazifasini o'taydi. Milliy tafakkur ta…
komil inson siymosiga ega bo'lish Avestoda ko'rsatilgan ezgu fikr, ez…
amalning ifodasi o'laroq har bir shaxsning bunyodkor g'oyasiga aylanı…